

Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

1. obywatelom polskim,

2. cudzoziemcom:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694), zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenia rodzinne przysługują w/w osobom, **jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy**, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne;
3. zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
4. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 504 zł.**

Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się **nie przekracza kwoty 583 zł.**

Jeżeli dochód rodziny lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego, o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku

przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym zasiłek rodzinny nie przysługuje.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka.
- 3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub z zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów, jeżeli wyrok sądu orzekający alimenty został wydany przed osiągnięciem pełnoletniości przez osobę uczącą się).

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia,

ŚWIADCZENIA RODZINNE			
Świadczenie rodzinne	Warunki przyznania	Wysokość świadczenia	Uwagi
ZASIŁEK RODZINNY	Dochód nie większy niż 504 zł na członka rodziny miesięcznie, 583 zł - na dziecko niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym lub znacznym (art. 5 ust. 1 i 2 ustawy ¹⁾)	68 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 91 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 98 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:		Przysługują tylko osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego	
urodzenia dziecka	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	1.000 zł	Jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	400 zł miesięcznie	Przysługuje przez okres 24 miesiące kalendarzowych 36 miesięcy

			<p>kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności</p>
<p>samotnego wychowywania dziecka</p>	<p>Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego</p>	<p>170 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności –kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł. na dziecko, nie więcej jednak niż 160,00 zł na wszystkie dzieci</p>	
<p>wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej</p>	<p>Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego</p>	<p>80 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci</p>	
<p>kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego</p>	<p>Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego</p>	<p>60 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80 zł po ukończeniu 5 roku</p>	<p>Do ukończenia 16 roku życia w przypadku orzeczenia o niepełnosprawności Powyżej 16 roku</p>

		życia do ukończenia 24 roku życia	życia do ukończenia 24 roku życia w przypadku orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności
rozpoczęcia roku szkolnego i przygotowania przedszkolnego	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	100 zł	Jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	90 zł miesięcznie na dziecko w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła 50 zł miesięcznie na dziecko, jeżeli dojeżdżają do miejscowości, w której znajduje się szkoła	Przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego (art. 15 ust. 2 ustawy ²⁾)
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ ŻYWEGO DZIECKA	Niezależnie od dochodu	1.000 zł	Jednorazowo Zapomoga o której mowa przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE			Przyznawane w związku z zapewnieniem opieki osobie niepełnosprawnej
Zasiłek pielęgnacyjny	Niezależnie od dochodu	153 zł	Nie przysługuje w przypadku uprawnienia do

			dodatku pielęgnacyjnego
Świadczenie pielęgnacyjne	Niezależnie od dochodu	520,00 zł	<p>Dla rezygnujących z aktywności zawodowej w celu zapewnienia opieki niepełnosprawnemu u dziecku</p> <p>Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:</p> <p>1/ matce albo ojcu</p> <p>2/ innym osobom na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny</p> <p>3/ opiekunowi faktycznemu dziecka</p> <p>- osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki</p> <p>Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje jeżeli:</p> <p>1/osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty socjalnej, zasiłku stałego,</p>

			<p>nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego</p> <p>2/ osoba wymagająca opieki:</p> <p>a/ pozostaje w związku małżeńskim,</p> <p>b/ została umieszczona w rodzinie zastępczej</p> <p>3/ osoba w rodzinie ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na to dziecko,</p> <p>4/ osoba w rodzinie ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10(dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania, z urlopu wychowawczego albo do świadczenia pielęgnacyjnego na to lub inne dziecko w rodzinie.</p> <p>5/ osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na inną osobę w rodzinie lub poza rodziną</p>
--	--	--	--

2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,

3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim
 - 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej
 - 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie
 - 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.
 - 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba, że:
 - a) drugi z rodziców dziecka nie żyje
 - b) ojciec dziecka jest nieznan.
 - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców dziecka zostało oddalone.
 - d/ sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka
- ¹⁾ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. Nr 130, poz. 903).
- ²⁾ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.).

Do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć następujące dokumenty:

1. Kserokopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek rodzinny (oryginał do wglądu);
2. Skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub inny dokument urzędowy potwierdzający wiek dziecka;
3. Kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w przypadku, gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne (oryginał do wglądu);
4. Oryginał zaświadczenia szkoły w przypadku, gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, potwierdzające fakt kontynuowania nauki;
5. Oryginał zaświadczenia szkoły wyższej w przypadku osoby uczącej lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu

niepełnosprawności, jeżeli uczy się w szkole wyższej;

6. Zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:

- a/** oryginał zaświadczenia z urzędu skarbowego o wysokości dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, jeżeli dochody te podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych,
- b)** oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, jeżeli członkowie rodziny rozliczają się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, (formularz oświadczenia dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej)
- c/** oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego innego dochodu w roku kalendarzowym podlegającym opodatkowaniu
- d)** oryginał zaświadczenia właściwego organu gminy lub nakaz płatniczy o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
- e)** kserokopia umowy dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (oryginał do wglądu),
- f)** kserokopia umowy zawartej w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną (oryginał do wglądu),
- g)** przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu lub ugodą sądową do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,
- h)** kserokopia odpisu wyroku sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub kserokopia odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymanych alimentów, w przypadku uzyskania alimentów niższych niż zasądzone w wyroku lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem (oryginał do wglądu),
- i)** oryginał zaświadczenia komornika o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów,
- j)** oryginał zaświadczenia o wysokości ponoszonej opłaty za pobyt członka rodziny, przebywającego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,

- k)** oświadczenie lub dokument określający wysokość uzyskanego dochodu z pierwszego pełnego miesiąca przez członka rodziny,
- l)** kserokopia dokumentu określającego datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu (oryginał do wglądu).
7. Informacja sądu o toczącym się postępowaniu w sprawie o przysposobienie dziecka, w przypadku osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem, która wystąpiła o przysposobienie tego dziecka;
- 8.** Kserokopia aktów zgonu rodziców lub kserokopia odpisu wyroku zasądzającego alimenty, w przypadku osoby uczącej się (oryginał do wglądu);
- 9.** Kserokopia karty pobytu w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694), zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy (oryginał do wglądu);
- 10.** Kserokopia odpisu prawomocnego wyroku sądu orzekającego rozwód lub separację albo kopię aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko (oryginał do wglądu);
- 11.** Odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec jest nieznan;
- 12.** Odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego;
- 13.** Orzeczenie sadu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
- 14.** Zaświadczenie specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o nieskorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

W przypadku ubiegania się o dodatki do zasiłku rodzinnego, oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 14, należy dostarczyć dodatkowe dokumenty, odpowiednio:

1. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

- a)** oryginał zaświadczenia pracodawcy o udzieleniu urlopu wychowawczego oraz o okresie, na jaki urlop wychowawczy został udzielony,
- b)** oryginał zaświadczenia o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,

- c) oryginał zaświadczenia organu emerytalno – rentownego stwierdzającego, że osoba ubiegająca się była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych,
- d) oryginał zaświadczenia lekarza zlecające przebywanie dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności w żłobku albo w przedszkolu.
- e) oryginał zaświadczenia specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o niekorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

2. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

- a) oryginał zaświadczenia szkoły w przypadku nauki dziecka w szkole ponadgimnazjalnej.

3. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

- a) dokumentu potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia w bursie, internacie lub w innym miejscu zapewniającym zamieszkanie, prowadzonym przez podmiot publiczny,
- b) oryginał zaświadczenia szkoły,
- c) oryginał oświadczenia osoby fizycznej o wynajmie lokalu uczniowi oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie.

4. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka:

- a) kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności (oryginał do wglądu).

5. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

- a) kserokopia skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka;
- b) kserokopia odpisu zupełnego aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznanym,
- c) odpis wyroku sądu oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców.

Do wniosku o zasiłek pielęgnacyjny należy dołączyć:

1. orzeczenie o niepełnosprawności albo
2. orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności, albo

3. orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
4. uwierzytelnioną kopię dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek pielęgnacyjny.

Do wniosku o świadczenie pielęgnacyjne należy dołączyć:

1. orzeczenie o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności dziecka;
2. dokumenty wymienione w pkt. 1 -14;
3. uwierzytelnioną kopię dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne;
4. zaświadczenie specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o niekorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

Jeżeli rodzina ubiega się na kolejny okres zasiłkowy o świadczenia rodzinne nie ma potrzeby składania powtórnie dokumentów, które znajdują się w posiadaniu Ośrodka i nie straciły aktualności.

W przypadku, gdy okoliczności sprawy mające wpływ na prawo do zasiłku rodzinnego wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wyżej wymienione, podmiot realizujący świadczenia może domagać się takiego dokumentu.